

Liviu DĂNCEANU

(Grigore Constantinescu – 14 noiembrie 2017)

În dimineața zilei de 26 octombrie, o veste de mare și dureroasă lovitură a destinului a lovit muzicienii, compozitorii, profesorii Universității Naționale din București: se stinsese lumina vieții artistului Liviu Dănceanu, bunul nostru confrate de care eram legați printr-o statornică prietenie.

Cum să credem în soarta care l-a luat dintre noi? O operă componistică de valoare, construită de personalitatea profundă a gânditorului, capabil a deveni fondatorul unui ansamblu mult prețuit – ARCHAEUS – ne leagă de acest mare muzician care acum, sub semnul unui destin nefericit, ne-a părăsit. Îmi închipui că, într-o asemenea împrejurare, ceea ce poate deveni amintire, îngăduie această evocare.

Comentând valorile muzicii noastre contemporane, academicianul Ștefan Niculescu remarca importanța pe care o are, în ultimul sfert de veac, Atelierul de muzică ARCHAEUS, inițiat și condus de compozitorul Liviu Dănceanu. Fondatorul și primul președinte al Festivalului „Săptămâna Internațională a Muzicii Noi” era în măsură să aprecieze locul și rolul acestei grupări de interpreți: „Inițiativa era pe atunci o necesitate vitală pentru modernitatea muzicală din cultura română. Se năștea un Atelier nu numai pentru exemplara prezentare în concert a muzicii compozitorilor români și străini contemporani, ci și pentru mai buna ei receptare de către un public meloman, încă în curs de formare la noi (...). De-a lungul anilor – continua maestrul Ștefan Niculescu – proiectul acestui generos debut s-a împlinit fără restanță. Sute de creații (inclusiv prime audiții) ale câtorva sute de compozitori din toată lumea, sute de concerte susținute în zeci de orașe, în peste 20 de țări, apoi sute de minute înregistrate la peste 10 radiodifuziuni din țară și străinătate, zeci de casete audio și discuri compact apărute etc., toate acestea fac din ARCHAEUS mai mult decât un ansamblu de succes. Căci, doar cu o mână de oameni, acest ansamblu a acționat ca o veritabilă instituție. ARCHAEUS este una dintre puținele și izbutitele soluții românești de propagare a culturii moderne în lume”.

Încercăm, pentru a cunoaște acest grup de activitate artistică, să urmărim câteva lămuriri ale intențiilor propuse de Liviu Dănceanu, cuprinse în chiar numele formației, și relatate în volumul semnat de el, „De douăzeci de ori Archaeus” (Editura Corega Press, Bacău, 2005). Etimologic și istoric există mai multe detalii. „În accepțiunea noastră ideea de Archaeus este legată strâns de ceea ce Mihai Eminescu aprecia a fi principiul archaeului: să ascultăm poveștile, căci ele cel puțin ne fac să trăim și-n viața altor oameni; să ne amestecăm visurile și gândurile noastre cu ale lor... În ele trăiește Archaeus... Raportându-ne la domeniul strict al interpretării muzicale – conchide Liviu Dănceanu – Archaeus este însăși posibilitatea unei partituri de a primi darul restituirii”.

De la Liviu Dănceanu, o astfel de restituire, care nu s-a mai împlinit, înseamnă întristarea fără de har a despărțirii.